

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

*Циклова комісія трудового навчання та технологій
і образотворчого мистецтва*

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Павло ЯЛОВСЬКИЙ
_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
*Декоративно-прикладне мистецтво та художнє конструювання
(декоративно-прикладне мистецтво)*

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**
Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Спеціальність **014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)**
Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Образотворче мистецтво)**

Корната М. Д. Декоративно-прикладне мистецтво та художнє конструювання (декоративно-прикладне мистецтво) : робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво). Кременець : 2024. 21 с.

Розробники:

Корната Марія Дмитрівна – викладач циклової комісії трудового навчання та технологій і образотворчого мистецтва Фахового коледжу Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії трудового навчання та технологій і образотворчого мистецтва
Протокол від «01» серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії

Віталій ПИСАРЕНОК

1. Вступ

Важливою складовою освітнього процесу за спеціальністю 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво) є курс «Декоративно-прикладне мистецтво та художнє конструювання (декоративно-прикладне мистецтво)». Основним змістом курсу є розкриття найважливіших етапів у вивченні історії розвитку декоративно-прикладного мистецтва та художнього конструювання, як виду образотворчого мистецтва, вивчення прийомів роботи і засобів виразності аналіз їх основних напрямків і стилів, характеристика видів, жанрів і окремих творів декоративно-прикладного мистецтва.

Курс «Декоративно-прикладного мистецтва та художнього конструювання (декоративно-прикладне мистецтво)» є однією з провідних дисциплін у підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва, яка має забезпечити практичну та методичну готовність здобувачів освіти до організації і проведення урочної, позакласної, навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва.

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво та художнє конструювання (декоративно-прикладне мистецтво)» складена для навчання здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Образотворче мистецтво) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво).

2.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма здобуття освіти		
Кількість кредитів ECTS: 7	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна		
Змістових модулів – 6	Спеціальність 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	Рік підготовки:		
		3-й	4-й	
Загальна кількість годин – 210	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)	Семестр		
		6-й	7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4;2;2 самостійної роботи здобувача –2; 1; 1,2	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції		
		16 год.	6 год.	6 год.
		Практичні		
		64 год.	24 год.	22 год.
		Самостійна робота		
		40 год.	15 год.	17 год.
		Вид контролю: Екзамен –8 семестр.		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання – 65,7% до 34,3 %

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Декоративно-прикладного мистецтва» є формування у здобувачів освіти знань, умінь та навичок декоративного мистецтва.

Основні завдання курсу:

- надання здобувачам освіти теоретичних знань, практичних умінь та навичок, необхідних у реалізації виховних та художньо-розвиваючих можливостей занять декоративним мистецтвом, пов'язаних з формуванням моральних якостей особистості та з завданням її естетичного виховання; кваліфікованого керівництва художньо-творчою діяльністю учнів;
- розвиток образного мислення і художніх здібностей здобувачів освіти, виховання загальної естетичної культури і творчого ставлення до праці;
- формування високих художніх смаків у здобувачів освіти на основі глибокого розуміння традицій народного декоративно-прикладного мистецтва;
- формування у здобувачів освіти знань з художньої обробки матеріалів та використання їх для виробів, що виготовляються;
- розвиток самоконтролю та самооцінки; ознайомлення здобувачів освіти з сучасними високопродуктивними способами обробки художніх матеріалів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої освіти повинні бути сформовані такі **компетентності**:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК2 Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК3 Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.

СК16 Здатність розуміти основи образотворчої грамоти, аналізувати історичні етапи розвитку образотворчого мистецтва, художні твори; використовувати спеціальну термінологію; усвідомлювати значення образотворчого мистецтва у вихованні учнівської молоді.

СК17 Здатність до оволодіння методологією образотворчої діяльності й засвоєння основ художньої майстерності.

СК18 Здатність володіти академічними та сучасними техніками, прийомами та засобами рисунку, живопису, композиції

СК22 Здатність володіти художніми техніками обробки матеріалів декоративно-прикладного мистецтва.

СК 24 Здатність створювати та реалізовувати художні проекти

Програмні результати навчання

РН3 Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

РН6 Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

РН16 Володіти теоретико-методичними знаннями у галузі образотворчого мистецтва, принципами та закономірностями організації навчання образотворчому мистецтву в закладах загальної середньої освіти.

РН17 Уміти застосовувати у професійній та творчій діяльності художні техніки і матеріали образотворчого мистецтва та володіти основами художньої майстерності.

РН18 Уміти розвивати творчу уяву, образне мислення та художній смак учнів.

РН19 Виявляти здатність до створення власних художніх задумів, розробляти ескізи, проекти, виконувати та презентувати творчі роботи.

РН22 Виявляти готовність до застосування художніх технік обробки матеріалів декоративно-прикладного мистецтва у гуртковій роботі та популяризації народного мистецтва.

РН24 Володіти техніками оформлювального мистецтва.

4. Програма навчальної дисципліни

Зкурс 6 семестр

Змістовий модуль 1. Декоративно-прикладне мистецтво та художнє конструювання в навчальній художній діяльності

Тема 1: Вступ. Загальні відомості про декоративно-прикладне мистецтво. Види декоративно-прикладного мистецтва

Ознайомлення здобувачів освіти з визначенням поняттям «декоративно-прикладне мистецтво», його особливостями та роллю в розвитку культури. Основні види ДПМ: ткацтво, кераміка, гончарство, вишивка, витинанка, різьба по дереву, писанкарство та інші. Зв'язку між традиціями минулого та сучасними підходами до створення декоративних виробів, а також значенню ДПМ у формуванні національної ідентичності.

Тема 2. Історія розвитку декоративно-прикладного мистецтва в Україні.

Взаємозв'язок різних видів мистецької діяльності. Витоки декоративно – прикладного мистецтва в історії людства. Вплив розвитку технічних засобів на еволюцію ДПМ. Історичний шлях розвитку декоративно-прикладного мистецтва (ДПМ) в Україні з давніх часів до сучасності. Витоки цього мистецтва в традиціях прадавніх народів, розвиток ремесел у Київській Русі, вплив історичних подій, таких як періоди бароко та модерну, на формування стилів і технік.

Тема 3. Композиція, як процес формування твору і розкриття теми, і як результат творчого процесу.

Основні закони, правила, прийоми і засоби виразності композиції у декоративно-прикладному мистецтві. Етапи творчого процесу при створенні

твору декоративно-прикладного мистецтва. Аналіз композиції як важливого складника декоративно-прикладного мистецтва. Ознайомлення здобувачів освіти з основними законами, правилами, прийомами й засобами виразності композиції. Композиція як результату творчої діяльності, що поєднує художнє бачення з технічним виконанням.

Змістовий модуль 2. Підготовчий етап до практичної декоративно-прикладної діяльності

Тема 4. Ознайомлення з матеріалами та інструментами для виконання завдань з декоративно-прикладного мистецтва.

Ознайомлення здобувачів освіти з світом матеріалів і інструментів, які використовуються у різних техніках ДПМ. Ознайомлення з властивостями таких матеріалів, як тканина, дерево, кераміка, скло, папір та інші. Аналіз сучасних інструментів і технологій, які спрощують виконання художні завдання. Підбор матеріалів.

Тема 5. Орнамент як складова частина декоративно-прикладного мистецтва. Класифікація орнаментів.

Орнамент та його характерні ознаки. Поняття про ритм, рапорт, симетричне та асиметричне розміщення елементів орнаменту. Функціональне призначення орнаменту. Класифікація орнаментів. Орнамент та його характерні ознаки.

Орнамент основа багатьох видів ДПМ. Класифікація орнаментів, їх характерні ознаки, такі як ритм, рапорт, симетрія та асиметрія. Вивчення історичного та функціонального значення орнаментів у різних культурах, а також їхнє використання для прикрашання побутових та сакральних об'єктів.

Тема 6. Послідовність створення орнаменту та його застосування. Стилзація, декоративна переробка об'єктів живої природи.

Послідовність роботи над орнаментами, від початкових ескізів до готового виробу. Ознайомлення з прийомами стилзації природних форм, перетворенням натурних об'єктів у декоративні елементи. Аналіз стилзації у створенні художнього образу, а також практичні аспекти застосування орнаменту у виробках.

Тема 7. Композиційні схеми побудови стрічкових орнаментів. Найпоширеніші мотиви та елементи орнаментальних композицій. Етапи творчого процесу при створенні орнаменту у стрічці з геометричних і рослинних елементів. Технічні та художні принципи створення стрічкових орнаментів. вивчення мотивів і композиційні схеми побудови орнаментів із геометричних і рослинних елементів. Традиційні українські стрічкові орнаменти, їхні кольорові рішення та символізація змісту. Практичне застосування стрічкових орнаментів у текстильному виробництві, архітектурі та ужиткових виробках.

Тема 8. Особливості створення орнаментів в квадраті, трикутнику, колі.

Виконання проекту орнаменту в колі із зооморфних елементів для виробу декоративно-прикладного мистецтва (таріль, піднос, скринька тощо).

Особливості побудови орнаментів у різних геометричних формах. Ознайомлення з принципами композиції в рамках квадрата, трикутника і кола, а також із способами застосування цих форм у декоративно-прикладному мистецтві. Використання зооморфних і рослинних елементів у створенні орнаментів для таких виробів, як тарілки, підноси чи декоративні панно.

4 курс 7 семестр

Змістовий модуль 3. Декоративні розписи України

Тема 9. Історичні відомості про український народний декоративний розпис. Спільні та відмінні ознаки, орнаментика, техніки виконання в різних регіонах України.

Характерні риси Петриківського, Яворівського, Косівського і Самчиківського розписів. Особливості побудови традиційних елементів розписів. Мотиви, елементи, композиційні схеми побудови, кольорові поєднання в традиційних декоративних розписах України. Розвиток традиційного українського розпису, його регіональними особливостями та технікам виконання. Стилі розписів Петриківський, Яворівський, Косівський і Самчиківський, їхні характерні риси, мотиви й колористика. Аналіз декоративного розпису у збереженні культурної спадщини України.

Тема 10. Писанкарство як найпоширеніший вид декоративно-прикладного мистецтва України.

Історичні етапи виникнення та розвитку мініатюрних розписів. Характерні ознаки та регіональні відмінності українських писанок. Писанкарство як символ української культури. Історія писанок, символічний зміст, регіональні відмінності та техніки створення. Вивчення основних видів писанок: крашанки, дряпанки, крапанки, мальованки тощо, а також орнаментальні мотиви, характерні для різних областей України.

Тема 11. Матеріали та приладдя писанкарства, мотиви та елементи зображення, колорит.

Поняття про «крашанки», «дряпанки», «крапанки», «мальованки», «писанки» тощо. Засвоєння технік і технологічних прийомів виконання. Практичні аспекти писанкарства: матеріали (яйця, фарби, віск), інструменти (писачки) та підготовка до роботи. Вивчення кольорових поєднань мотивів й елементів, які мають сакральне та естетичне значення. Техніка виконання писанок та створення сучасних варіацій традиційного орнаменту.

Змістовий модуль 4. Створення декоративних панно художніми техніками декоративно-прикладного мистецтва

Тема 12. Історія розвитку української витинанки. Матеріали та приладдя для витинанок.

Різновиди декоративної витинанки, технологія їх виконання. Виникнення та розвиток витинанки як унікального виду декоративно-прикладного мистецтва України. Різновиди витинанок (розетки, сюжетні композиції), їхня роль у побуті та святкових обрядах. Інструменти й техніки, необхідні для створення витинанок, сучасні підходи до цього виду мистецтва.

Тема 13. Характерні ознаки витинанок та особливості побудови композиції. Застосування витинанки у побуті, її естетичний вплив на людину.

Аналіз основних рис витинанок, такі як симетрія, багат шаровість і декоративність. Вивчення принципів композиції, вибір мотивів і кольорових рішень. Практичне застосування витинанки як засобу прикрашання інтер'єру та створення сучасних декоративних виробів.

Тема 14. Мозаїчне мистецтво та його особливості. Історія виникнення та розвитку мозаїки.

Функціональне призначення мозаїчних композицій. Використання імітаційних технік мозаїки в художній діяльності здобувачів освіти. Ознайомлення з історією мозаїки, її видами й технологіями виконання. Традиційні та сучасні техніки створення мозаїчних композицій із різних матеріалів: каміння, скла, кераміки. Вивчення практичних застосувань мозаїки у декоруванні архітектури, інтер'єрів і декоративних виробів.

Тема 15. Етапи виникнення і становлення вітражу. Сфери застосування вітражних композицій.

Вітражний розпис у навчально-творчій діяльності студентів. Історія вітражного мистецтва, від готичних храмів до сучасних інтер'єрів. Вивчення технології створення вітражів, їхні стилі та декоративні можливості. Аналіз використання вітражного розпису у творчій діяльності та його естетичний вплив на середовище.

4 курс 8 семестр

Тема 16. Паперопластика як один з видів художньої творчості. Технологічні особливості створення композицій в техніках квілінг, пап'є-маше, оригамі. Види аплікацій з паперу та колаж. Паперопластика, як один із найбільш універсальних і доступних видів декоративно-прикладного мистецтва. Основні техніки: квілінг, пап'є-маше, оригамі, аплікація та колаж. Створення тематичних і орнаментальних композицій із паперу, його декоративні властивості та роль у сучасному дизайні.

Тема 17. Художня обробка дерева – стародавній вид декоративно-прикладного мистецтва.

Історичні етапи розвитку деревообробництва. Традиційні художні техніки для декорування виробів з дерева. Послідовність виконання декоративного розпису на дерев'яній тарелі (скриньці). Традиції художньої обробки дерева, що є одним із найдавніших ремесел в Україні. Вивчення історичних етапів розвитку деревообробництва, техніки різьблення, розпису та інкрустації. Практичне застосування цих технік для створення декоративних виробів, таких як скриньки, тарілки тощо.

Змістовий модуль 5. Обереги у народній декоративно-прикладній творчості

Тема 18. Походження оберегів та символів у народному декоративно-прикладному мистецтві.

Застосування народних оберегів в життєдіяльності людини. Особливості виготовлення і атрибутика оберегів з рогози, лози, соломи. Характерні ознаки площинних та об'ємних композицій в техніках аплікації та плетіння з волокнистих матеріалів. Етапи виконання декоративного панно в техніці аплікації з соломи. У темі розглядаються обереги як важлива складова народної культури, їх походження, символіка й призначення. Ознайомлення з техніками виготовлення оберегів із природних матеріалів, таких як рогоза, лоза та солома. Аналіз традицій створення площинних і об'ємних композицій, а також їх значення у життєдіяльності людини.

Тема 19. Лялька-мотанка як оберіг дитини та оселі. Види ляльок-мотанок з тканини і ниток.

Послідовні етапи створення оберегових ляльок.

Висвітлення історії та символіки ляльки-мотанки як традиційного оберегу. Вивчення видів ляльок-мотанок, техніки їх створення з тканини та ниток. Роль ляльки як естетичного та духовного елемента у побуті українців, а також її значення у сучасній культурі.

Змістовий модуль 6. Художня обробка тканини

Тема 20. Загальні відомості про художню обробку тканини.

Види оздоблення тканини художніми техніками (розпис, аплікація з текстильних матеріалів, вибійка, вишивка, ткацтво та килимарство тощо). Історичні періоди виникнення і розвитку художньої обробки тканини. Художньо-технологічні особливості розпису по тканині та аплікації, їх види. Мотиви зображення та композиційні схеми побудови. Матеріали та приладдя для розпису і аплікації. Етапи роботи над розписом по тканині. Послідовність виготовлення аплікацій з тканин.

Тема 21. Художнє ткацтво та килимарство – найдавніші види декоративно-прикладного мистецтва. Історія виникнення та розвитку техніки ткання.

Різновиди тканих виробів, мотиви та елементи орнаментики, технологічні особливості виконання. Сучасний стан та нові ідеї у ткацтві і килимарстві. Історія ткацтва та килимарства, їхнє значення у народній культурі та побуті. Вивчення різновидів тканих виробів, орнаменту, технології виконання та сучасні тенденції у цих видах мистецтва. Значення художнього ткацтва для збереження традицій та популяризації української культури.

Тема 22. Художня вишивка та її види. Історичний шлях розвитку вишивальних технік.

Функціональне призначення вишитих виробів. Особливості колориту української вишивки. Традиції та новаторство у сучасній вишивці.

Історія української вишивки, її символіки, регіональні особливості і техніки виконання. Ознайомлення з традиційними орнаментами, кольоровими рішеннями та функціональним призначенням вишитих виробів. Новаторські підходи у вишивці, а також її роль у сучасному декоративному мистецтві.

5. Структура навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекц.	практ.	с.р.
3 курс 6 семестр				
Змістовий модуль 1. Декоративно-прикладне мистецтво в навчальній художній діяльності				
Тема 1. Вступ. Загальні відомості про декоративно-прикладне мистецтво.	12	2	6	4
Тема 2. Історія розвитку декоративно-прикладного мистецтва в Україні.	14	2	8	4
Тема 3. Композиція, як процес формування твору і розкриття теми, і як результат творчого процесу. Основні закони.	15	3	8	4
Разом за змістовим модулем 1.	41	7	22	12
Змістовий модуль 2. Підготовчий етап до практичної декоративно-прикладної діяльності				
Тема 4. Ознайомлення з матеріалами та інструментами для виконання завдань з декоративно-прикладного мистецтва	14	2	8	4
Тема 5. Орнамент як складова частина декоративно-прикладного мистецтва. Класифікація орнаментів.	16	2	8	6
Тема 6. Послідовність створення орнаменту та його застосування.	16	2	8	6
Тема 7. Композиційні схеми побудови стрічкових орнаментів.	15	1	8	6
Тема 8. Особливості створення орнаментів в квадраті, трикутнику, колі.	18	2	10	6
Разом за змістовим модулем 2.	79	9	42	28
Разом за 6-й семестр.	120	16	64	40
4 курс 7 семестр				
Змістовий модуль 3. Декоративні розписи України				
Тема 9. Історичні відомості про український народний декоративний розпис. Спільні та відмінні ознаки, орнаментика, техніки виконання в різних регіонах України.	8	2	4	2
Тема 10. Писанкарство як найпоширеніший вид декоративно-прикладного мистецтва України.	7	1	4	2
Тема 11. Матеріали та приладдя писанкарства, мотиви та елементи зображення, колорит.	5	1	2	2
Разом за змістовим модулем 3.	20	4	10	6

Змістовий модуль 4. Створення декоративних панно художніми техніками декоративно-прикладного мистецтва.				
Тема 12. Історія розвитку української витинанки. Матеріали та приладдя для витинанок.	5	1	2	2
Тема 13. Характерні ознаки витинанок та особливості побудови композиції.	6	-	4	2
Тема 14. Мозаїчне мистецтво та його особливості. Історія виникнення та розвитку мозаїки.	7	1	4	2
Тема 15. Етапи виникнення і становлення вітражу. Сфери застосування вітражних композицій.	7	-	4	3
Разом за змістовим модулем 4.	25	2	14	9
Разом за 7 семестр	45	6	24	15
4курс 8семестр				
Тема 16. Паперопластика як один з видів художньої творчості.	5	1	2	2
Тема 17. Художня обробка дерева – стародавній вид декоративно-прикладного мистецтва. Історичні етапи розвитку деревообробництва.	5	1	2	2
Разом за змістовим модулем 4.	10	2	4	4
Змістовий модуль 5. Обереги у народній декоративно-прикладній творчості				
Тема 18. Походження оберегів та символів у народному декоративно-прикладному мистецтві.	6	2	2	2
Тема 19. Лялька-мотанка як оберіг дитини та оселі. Види ляльок-мотанок з тканини і ниток.	7	-	4	3
Разом за змістовим модулем 5.	13	2	6	5
Змістовий модуль 6. Художня обробка тканини				
Тема 20. Загальні відомості про художню обробку тканини. Види оздоблення тканини художніми техніками.	7	-	4	3
Тема 21. Художнє ткацтво та килимарство – найдавніші види декоративно-прикладного мистецтва.	9	2	4	3
Тема 22. Художня вишивка та її види. Історичний шлях розвитку вишивальних технік.	6	-	4	2
Разом за змістовим модулем 6.	22	2	12	8
Разом за 8семестр	45	6	22	17

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
3 курс 6 семестр		
1	Підбір ілюстративного матеріалу для наочної таблиці з відображенням кількох або одного виду декоративно-прикладного.	6
2	Підбір ілюстративного матеріалу для наочної таблиці з відображенням стародавніх виробів певного виду декоративно-прикладного мистецтва .	8
3	Підбір ілюстративного матеріалу. Виконання наочної таблиці з підписами авторів, назв, часу створення творів.	8
4	Підбір ілюстративного матеріалу для наочної таблиці з відображенням матеріалів та інструментів.	8
5	Орнамент як складова частина декоративно-прикладного мистецтва. Виконання орнаментів в кольорі	8
6	Виконання пошукових ескізів для створення таблиці з відображенням стилізації природних форм на основі натурних замальовок. Виконання мотивів в кольорі та графіці	8
7	Виконання пошукових ескізів для створення орнаментів у стрічці з геометричних і рослинних елементів. Виконання орнаментальних мотивів в кольорі	8
8	Виконання проекту орнаменту в колі із зооморфних елементів для виробу декоративно-прикладного мистецтва (таріль, піднос, скринька тощо)	10
	Всього годин	64
4 курс 7 семестр		
9	Побудова традиційних елементів розписів. Мотиви, елементи, композиційні схеми побудови, кольорові поєднання в традиційних декоративних розписах України. Створення розписів.	4
10	Розробити ескіз простих орнаментів використовуючи 2-3 основних елементи (лінії, крапки, хрести, сонце).	4
11	Засвоєння технік і технологічних прийомів виконання. Виготовлення писанок: «крашанка», «дряпанка», «крапанка», «мальованка», «Писанка».	2
12	Пошукові ескізи симетричних витинанок-розеток в колі, квадраті, ромбі.	2
13	Виготовлення пошукових ескізів симетричних витинанок в прямокутнику на теми «Дерево життя»,	4

	«Вазон». Пошукові ескізи сюжетної витинанки-ілюстрації на теми українських пісень, казок, легенд (на вибір студента).	
14	Пошукові ескізи симетричних або асиметричних композицій для імітації мозаїки	4
15	Пошукові ескізи тематичних або орнаментальних композицій для вітражного розпису (аплікації-імітації вітража)	4
	Всього годин	24
4 курс 8 семестр		
16	Пошукові ескізи тематичних або орнаментальних композицій для технік квілінг, пап'є-маше, орігамі – на вибір здобувача. Пошукові ескізи тематичних або орнаментальних композицій для аплікації з паперу і колажу.	2
17	Пошукові ескізи тематичних або орнаментальних композицій для декоративного розпису на дерев'яній тарелі (скриньці).	2
18	Етапи виконання декоративного панно в техніці аплікації з соломи. Пошукові ескізи тематичних або орнаментальних композицій для декоративного панно в техніці аплікації з соломи.	2
19	Послідовні етапи створення оберегових ляльок. Ознайомлення зі зразками ляльок-мотанок з тканини і ниток. Пошукові ескізи оберегових ляльок.	4
20	Етапи роботи над розписом по тканині. Послідовність виготовлення аплікацій з тканин. Розробка ескізу композиції для розпису по тканині в техніці «батик». Виконати творчі роботи в матеріалі.	4
21	Сучасний стан та нові ідеї у ткацтві і килимарстві. Пошукові ескізи композиції для декоративного міні гобелену. Виконати в матеріалі	4
22	Розробка ескізу і виконання в матеріалі декоративного вишитого виробу.	4
	Всього годин	22

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
6 семестр		
1	Створення динамічної асиметричної композиції зі стилізованих рослинних форм на основі мотивів	4

	декоративних розписів України	
2	Створення рапортної композиції зі стилізованих зооморфних форм засобами вибійки. Послідовність декорування площини	4
3	Поетапність створення симетричної композиції зі стилізованих природних форм (рослинних і тваринних) на основі мотивів писанкарства	4
4	Виконання декоративної тематичної композиції на основі мотивів Косівського розпису (ескіз кахлі)	4
5	Виконання наочної таблиці з відображенням класифікації орнаментів на прикладі одного виду декоративно-прикладного мистецтва. Виконання орнаментів в кольорі	6
6	Виконання наочної таблиці з відображенням стилізації природних форм на основі натурних замальовок. Виконання мотивів в кольорі та графіці	6
7	Створення 2-3 орнаментів у стрічці з геометричних і рослинних елементів (за мотивами вишивки та гуцульської кераміки). Виконання орнаментальних мотивів в кольорі	6
8	Виконання проекту орнаменту в колі із зооморфних елементів для виробу декоративно-прикладного мистецтва (таріль, піднос, скринька тощо). Виконання орнаментальних мотивів в кольорі	6
	Всього годин	28
7 семестр		
9	Виконання декоративного пейзажу в техніці Петриківського розпису. Використання основних мазків та композиційних прийомів Створення проекту декорування скриньки Яворівським розписом	2
10	Виконання декоративної композиції за мотивами писанок Тернопільщини. Етапи творчого процесу	2
11	Створення ескізу писанки за мотивами орнаментів певного регіону України. Поетапне виконання роботи в кольорі	2
12	Виконання в матеріалі симетричних витинанок-розеток в колі, квадраті, ромбі.	2
13	Виконання в матеріалі симетричних витинанок в прямокутнику на теми «Дерево життя», «Вазон». Виконання в матеріалі сюжетної витинанки-ілюстрації на теми українських пісень, казок, легенд (на вибір студента).	2
14	Виконання в матеріалі симетричної або асиметричної композиції в техніці імітації мозаїки	2

15	Виконання в матеріалі тематичної або орнаментальної композиції в техніці вітражного розпису (аплікації-імітації вітража)	3
	Всього годин	15
8семестр		
16	Виконання в матеріалі тематичної або орнаментальної композиції в техніках квілінг, пап'є-маше, орігамі – на вибір студента. Виконання в матеріалі тематичних або орнаментальних композицій в техніках аплікації з паперу і колажу.	2
17	Виконання в матеріалі тематичної або орнаментальної композиції в техніці декоративного розпису на дерев'яній тарелі (скриньці)	2
18	Виконання в матеріалі тематичної або орнаментальної композиції в техніці аплікації з соломи.	2
19	Виконання в матеріалі двох ляльок-мотанок з тканини і ниток.	3
20	Виконання творчих робіт в матеріалі (розпису по тканині в техніці «батик» і аплікації з тканини) згідно затверджених ескізів	3
21	Виконання в матеріалі декоративного міні гобелену згідно затвердженого ескізу.	3
22	Виконання в матеріалі декоративного вишитого виробу згідно затвердженого ескізу .	2
	Разом	17

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти під час самостійної роботи на семінарських (практичних) заняттях

1-2 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє елементарними теоретичними та практичними знаннями, його відповіді правильні, але недостатньо осмислені; завдання для самостійної роботи виконує на низькому рівні.

3 бали – здобувач фахової передвищої освіти на середньому рівні володіє теоретичними знаннями, його відповіді повні, але з деякими неточностями; здатний до виконання практичних завдань, однак не в повному обсязі, з помилками.

4 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє системними знаннями та здатністю до їх практичного застосування; правильно або з незначними помилками та в повному обсязі виконує практичні завдання.

5 балів – здобувач фахової передвищої освіти на високому рівні володіє теоретичними знаннями та здатний до їх творчого практичного використання; правильно виконує практичні завдання; активно працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

8. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція (лекція-інформація, проблемна лекція, лекція-дискусія, лекція-демонстрація, лекція-візуалізація), віртуальна екскурсія, бесіда, розповідь, практичні та дослідні роботи, майстер клас, самостійна робота, спостереження, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, метод проєктів, аналіз практичних робіт здобувачів освіти.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні, опора на життєвий і професійний досвід здобувачів, створення відчуття успіху у навчанні.

9. Методи контролю

Поточні, підсумкові поточні перегляди практичних завдань; перевірка виконання здобувачами освіти завдань для самостійної роботи, опитування; екзамен.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво та художнє конструювання (декоративно-прикладне мистецтво)»

Оцінку «5», «відмінно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який на високому рівні володіє теоретико-методологічними знаннями у сфері українського мистецтва. Уміє максимально використовувати у педагогічній діяльності набуті знання і практичні уміння, успішно розв'язує проблеми особистісного розвитку учнів, формує у школярів знання з декоративно-прикладного мистецтва, естетичного досвіду, емоційно-ціннісного ставлення до українського та світового декоративного мистецтва. Виявляє високий рівень світосприйняття і світовідчуття мистецького мислення, потребу в художньо-педагогічній діяльності, самовдосконаленні. Демонструє готовність до ефективного здійснення естетично-виховної діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Оцінку «4», «добре» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який володіє навчально-програмовим матеріалом у процесі розв'язання творчих завдань з курсу, однак допускає термінологічні помилки, не завжди логічно використовує теоретичні знання. Вирізняється стандартністю мистецько-педагогічного мислення. Потребує вдосконалення умінь та навичок, здобутих під час вивчення навчальної дисципліни, розвитку рівня професійної мотивації.

Оцінку «3», «задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти, який виявляє знання і розуміння основних аспектів проблеми мистецького виховання школярів, проте вони недостатньо глибокі та осмислені. Інколи демонструє алогічність у відтворенні навчального матеріалу. Виявляє вміння частково аналізувати теоретичні аспекти проблем мистецького виховання школярів, проте робить неточні висновки. Не вміє застосувати здобуті знання для вирішення

мистецько-педагогічних проблем, які виникають у процесі здійснення освітньої діяльності.

Оцінку «2», «незадовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення навчальної дисципліни. Демонструє елементарні знання теоретичного матеріалу. Не здобув практичних умінь і навичок, необхідних для мистецько-освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти. Не вміє логічно мислити і висловлювати свою думку.

10. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, періодичні видання, методичні посібники, мультимедійні презентації за змістом тем.

11. Рекомендована література

Базова

1. Ботюк О. Ф. Конструювання з паперу методом орігамі : навч.-метод. посібник. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2002. 64 с.

2. Гурська А. Мова та граматики українського орнаменту : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ : Альтернативи, 2003. 144 с.

3. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник. Т. 1. А – К / за ред. Я. П. Запаска. Львів : Афіша, 2000. 400 с., 279 іл.

4. Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник. Т. 2. Л – Я / за ред. Я. П. Запаска. Львів : Афіша, 2000. 400 с., 279 іл.

5. Захарчук-Чугай Р. В., Антонович. А. Українське народне декоративне мистецтво: навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ : Знання, 2012. 342 с.

6. Івашків Г. Декор української народної кераміки XVI- першої половини ХХ століть. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2007. 544 с

7. Калиняк М. В. Українська вишивка. Сучасне трактування : альбом. Львів : Українські технології, 2004. 116 с.

8. Кара-Васильєва Т. В., Чорноморець А. Д. Українська вишивка Київ : Либідь, 2002. 160 с.

9. Кириченко М. А. Український народний декоративний розпис : навч. посібник. Київ : Знання–Прес, 2006. 228 с.

10. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої граматики: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Вид.2-ге перероб. і допов. Київ : Вища школа, 2002. 190 с.

11. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Вид.2-е. Київ : Слово, 2010. 170 с.

12. Манько В. Українська народна писанка. Львів : Монастир Свято-Іванківська Лавра; Видавничий відділ «Свічадо», 2006.

13. Мельник В. М., Трач С. К. Витинанки на уроках образотворчого мистецтва. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 48 с.

14. Мельник В. М. Український декоративний розпис на уроках образотворчого мистецтва : посібник для вчителів, учнів, студентів Тернопіль : Підручники і посібники, 2003. 64 с.
15. Мельник В. М. Український декоративний розпис на уроках образотворчого мистецтва : посібник для вчителів, учнів, студентів Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. 64 с.
16. Пасічник А. М. Образотворче мистецтво: словник-довідник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. 216 с.
17. Світ української писанки : науко-популярне видання. Київ : Кондор, 2005. 96 с.
18. Полікарпов І. С., Пелик Л. В. , Стефанюк Є. М. Килими та килимові вироби : навч. посіб. для студентів ВНЗ Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 112 с.
19. Писанка: традиції та модерний дискурс / уряд. Р. Загайська; ред. В. Дудко. Львів : Апріорі, 2009. 164 с.
20. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія): навч. посіб. для студентів ВНЗ мистецтва Київ : Редакція вісника «АНТ», 2005. 400 с.
21. Титаренко В. П. Народні промисли України: навч. посібник для студентів ВНЗ. Полтава : Полтавський літератор, 2011. 523 с.
22. Художня обробка матеріалів: орнаментика і технологія : навч. посібник для студентів ВНЗ / Л. В. Оршанський, М. С. Курач, Г. Л. Ліщинська-Кравець, М. П. Олексюк ; Дрогобицький ДПУ ім. Івана Франка; за заг. ред. Л. Оршанського. Тернопіль : Терно-граф, 2013. 309 с.
23. Шмагало Р. Енциклопедія художнього металу. В 3 т.. Т. II. Художній метал України ХХ - поч. ХХІ ст.; Львівська національна академія мистецтв. Львів : Апріорі, 2015. 275 с.
24. Шушкевич А. Ф. Народна лялька : Технологія виготовлення: навч.-метод. Посібник. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2014. 200 с. Інструкційні картки.

Допоміжна

25. Вербицька З. В., Калашник Н. М. Витинанки : уроки і заняття гуртка Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. 112 с.
26. Гавур Л. Чарівні візерунки [Образотворче видання]. Львів : Апріорі, 2010. 236 с
27. Гавур Л. Чарівні візерунки [Образотворче видання]. Ч. III. Львів : Апріорі, 2011. 92 с.
28. Гриб А. Є. Керамологія Тернопільщини : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2015. 159 с.
29. Гриб А. Є. Ляда. Серце ткацького верстата. Тернопіль : Підручники і посібники, 2009. 320 с.
30. Катерина Білокур : Фотокнига. Київ : Спалах, 2001. 127 с.
31. Крутенко Н. Г. Розповіді про кераміку. Київ : Либідь, 2002. 252 с.

32. Народне мистецтво. Київ : Наукова думка, 2001. 64 с.
33. Народне мистецтво Тернопільщини : альбом / авт.-упоряд. М. Білоус; ред. В. Барна. – Тернопіль : Тернограф, 2006. 86 с.
34. Стеченко О. Ф. Лозоплетіння : практич. поради по виготовленню із лози та інших видів рослинної сировини виробів побутового, сувенірно-подарункового і худ. Призначення. Київ : Урожай, 2007. 288 с.
35. Тименко В. П. Художня праця : підручник для 4 кл. Київ : Промінь, 2004. 143 с.
36. Традиційні деревообробні промисли на Закарпатті у ХІХ – першій пол. ХХ ст. *Mestisugurule traditionale de prelucrare a lemnului din transcarpatia in perioada sec. ХІХ – prima jumătate a sec. ХХ* : каталог видовбаних і бондарних виробів з фондової колекції Закарпатського музею народної архітектури та побуту / упоряд. Г. Андял, В. Коцан, С. Полак, О. Зейкан ; Пер.рум. Т. Дацьо; англ. М. Мельник. Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2014. 108 с.
37. Чегусова З. А., Кара-Васильєва Т. В., Придатко Т. О. Людмила Жоголь: Чарівниця художнього текстилю. Київ : Либідь, 2008. 264 с.
38. Чумарна М. І. Код української вишивки. Львів : Апріорі, 2008. 192 с.
39. Школа ремесел: Соломоплетіння. Килимарство / упоряд. О. О. Колонькова. Київ : Шкільний світ, 2011. 94 с.
40. Школа ремесел: Писанкарство. Лозоплетіння. Ліплення з глини / упоряд. О. Колонькова. Київ : Шкільний світ, 2008. 111 с.